

LA CAMPANA DE GRACIA

LO BRIGADIER CABRINETY.

Si trist es sempre consignar la mort de un de nostres germans, quant mes dolorós no t'è de sernos dar compte de la de un de aquells que al marchar d'aquest mont deixa darrera d'ell un vait difícil, per no dir impossible de que s'ompli?

Y si á aquesta consideració y afegim la de que sols per una violència terrible na pogu terminar la marxeta de sa carrera progressiva, quan mes sensible no serà aquesta?

No vull exitar lo vostre dolor.

No vull ferir ab ma despiadada lo fondo del vostre pit per arrancarvos geméchs; á fi de que la pena brolli á vostre cara.

No vull fer bategar las fibras mes tirants de vostres cors pera que las llágrimas espurneixin en vostres ulls.

De sobras se retrata vostre dol.

De sobras se veu que 'l desespero está á punt de fer presa de voste coratge.

De sobras mes que vostras queixas, vostras accions diuen clarament tot quant sentiu; y devant del eloqüent llenguatge dels fets las paraulas son esterils.

¿A que sino aquet continuo anar y venir de gent armada que crusa plassas y carrers sens pronunciar ni un mot, ni una sola paraula?

¿Porque aquet silenci que se sent en los talleres, las fabricas y en los camps?

¿Porque descansan las rellas, los malls, talleres y fusos y en cambi se despenjan los fusells, sabres y altres instruments d'mort?

¿Porque aquet sacudiment nerviós que comou tot lo nostre partit?

¿Que vol dir aquesta quietut que per tot arreu se nota en mitj del bruxit natural d'aquestas collas de homes que van y veuan, passan y tornan, suspirant de quant en quant y alsan algun que altre son coratjat puny?

¿Que vol dir aquet esgarrafador sonar de las trompetas cridant *al arma* y apagant tots los cants de expansió, de goig y de alegría?

Tot aixó vol dir ¡VENJANS!

Tot aixó vol dir que 'l asquerós y famolench mónstruo de la guerra va deslligat per nostre pátria y que contra ell s'alsá lo valor, la dignitat, la honra, del poble catalá.

Y ay! que quant aquet llensa son terrible *Via fora* son pas se deixá sentir com lo de la tramontana. Son crit se escolta com lo del mar airat quant romp los grillons que l'apresonan.

Nos preguntaren ¿perque fins are lo poble no ha llansat son crit, son terrible crit que se recorda, en Grecia, en Africa y América?

Es que fins avuy no se 'l habia ferit en lo cor, y los que aixis obraren no han recordat que lo greu dolor del nostre poble se evidencia ab los crits de ¡Venjansa! ¡Venjansa! ¡Venjansa!

Si se 'l ha ferit en lo bell mitj del cor mantant á son fill predilecte; á son guerrer estimat, á son legendari Cabrinety.

¡CABRINETY! Lo vencedor de cent voltas! ¡Lo llamp de sas montanyas! Lo paladí de sa causa ¡ha mort!

Per ço brandan campanas.

Pero en tant que aquestas convocan á las donas á plorar la pérdua del fill preclar de nostra patria, que altra cosa ne deuen fer las que son nascudas per estimar, diuen alhome ab sa atronadora veu

Via fora catalans. Venjansa per Cabrinety.

Ara si volen saber qui era aquet valent terror de las hostas del absolutisme, escolteu.

Joseph Cabrinety y Cladera nasqué en Palma de Mallorca el 26 de juniol de 1823. Son pare, militar com ell, mori jove deixant á sa pobre mare sis fills los mes dels quals abraçaren la carrera de las armas, de modo que, al morir lo que aquestas ratllas motiva, están servint un ab lo grau de coronel, un altre de tinent coronel, altre de comandant y l'últim de capitá en Filipinas.

Joseph Cabrinety entrá de cadet per gracia especial en lo regiment de Girona en 19 de janer de 1837 sent un nen encara, pués que no habia compler los 14 anys; de modo que 's pot dir que primer va saber guerrelxar que viurer. Nos anys mes hermosos passaren en los camps de batalla. lluitant contra la mateixa idea, que li ha causat la mort, en los absolutistas valls de las provincias Vascongadas ahont operaba aquell brillant regiment.

De allí passá luego al baix Aragó á las ordres del general O'donnell distingentse en

las accions de Muravieta y presa dels forts de Alsaya, accions arriesgadissimas y que donaren gran importancia al exercit constitucional. Mes tart y á las ordres del invicte Espartero va pendrer part en lo famos assalt del castell de Morella, per cuas accions va mereixer lo empleo de subteniente.

Sabut es que quant terminá aquella desastrosa guerra, digna germana de la que nos assola, y quant los liberals esperaban gosar lleigitimament de las ventatjas de la pau, graciis á la sempre generosa hidalgueta de aquesta desha-greidit rassa que se anomena reys y que per fortuna nostra va desapareixent dels paisos civilisats, Espartero y los que sas ideas sostenian varen ser perseguits y desterrats. Entreaquells va contarsi lo jove Cabrinety y dos de sos germans als que 's doná la llisencia absoluta.

En 1847, quant torná á agitarse lo malehit carlisme, neci instrument del més negre absolutisme y de las mes retrógadas ideas, Cabrinety torná á ingressa en lo exercit habent merescut la creu de distinció militar y per rigorosa antigüetat lo grau de tinent.

Era capitá en 1859, quant vingué la campanya d' Africa y son regiment qu' era 'l del Rey, fou de los primers que marxaren á las órdenes del general Echagüe. Enaquellas famosas jornadas demostrá lo que podia esperarse de son valor y serenitat, merescú la estimació de sos gefes y mes particularment dels seus soldats que deliraban per ell per ser proverbial sa rectitut y justicia, sa bondat y carinyós tracte, al propi temps que sa pericie militar y acrisolat valor. En Africa vá assistí á la toma del Serrallo, als famosos combats del 22, 24 y 25 de Setembre devant del fort de Isabel 2.ª del 30 del propi mes als del 12, 15, 20 y 29 de Desembre, 1.º de Janer 3, 4, 6 y 7 de Febrer á la famosa batalla dels Castillejos y en una paraula, á cuantas accions tingueren lloch en aquells gloriosos dias per nostre historia.

Al firmarse la pau se li dongué el grau de comandant y merescú el ser declarat *benemérit de la patria*. Més tart se li concedirent las créus de San Hermenegildo y San Fernan o de 1.ª clase, aquesta última per son comporta-

ment davant del enemich en la batalla dels Castillejos.

Desde aquells dies fins al any 71 desempnyà variats comissions a quals més delicades, mereixent la creu blanca y la del mèrit militar de 2.ª classe, recordant entre las mes significativas la de sargento major de plassa no obstant sa poca graduació.

Era tinent coronel graduat quant comensà la injustificada y per tots motius avuy criminal y asquerosa insurrecció carlista.

CABRINETY fou primé destinat ab una petita columna a operar en lo Panadés y de allí fou passat a la Provincia de Girona, foc principal de la guerra civil y desde aquí bè pot dirse que comensà sa verdadera popularitat y justa fama. Nombat tinent coronel del batalló de cassadors de Catalunya: va emprendre la persecució dels carlins ab un ardor y constancia tal, que ve pot dirse que no tingueren pau ni descans. Desde 'l primer moment son blanch fou la partida del famós per sos sanguinaris instints Francisco Savalls al que no deixá sosegar.

La rabia se desalligá contra 'l valerós coronel de América, empleo que alcanzá en desembre últiu y la Junta carlista de Catalunya, vergonya y execració sobre ella. No tenint valor per sortir á combatrerlo á camp ras com al menos, si be á distancia prudent feya 'l seu generalíssim Savalls, célebre per ser 'l importador del petróleo en Espanya, empleat com arma de guerra, decretá la seva mort per traïdorja, com ho intentaren primé per envenenament en una casa alout s' allotjá y despres per traïció apostant tiradors escullits per donarli cassa com á una bestia fera, medis que en honor de la veritat debem dir, que reprobá lo faccios Savalls perque deya que un valent com Cabrinety debia morir á las sévas mans!

Comprenent Cabrinety que 'l espionatge ha estat sempre una de las armas de que més se serveixen los bandelers que ab la excusa de que defensen la religió, la pátria y 'l rey, escarneixan los sentiments mes nobles, talan destrueixan y cometan las mes terribles ferositats, acudí á sas própias armas y per. que 's vegi á quin estrem lo habia organísat, contarem un sol fet que per si sol dirá més que tot lo que nosaltres poguessim dir.

Pera donar Savalls lo cop en Puigcerdá, allunyá á Cabrinety 22 horas de aquella plassa, contant que, ab lo temps de anar y tornar, ne tenia de sobra per realissar son vengetiu plan; pero ¡quina no fora sa sorpresa quant á las divuit horas li digueren que tenia á Cabrinety á la vista! No pot ser esclamá. Cabrinety no te alas. Será una altre columna.—Esell. Lo plan estava desbaratat, las combinacions perdudas. No quedaba á la facció mes recurs que salvarse. Savalls divideix las sévas forsas ipe-ro sorpresa! Cabrinety en lloch de seguir al gros de la facció acosa á 300 homes que guia Savalls. Tement al esforçat enemich, divideix la forsa en dos grupos un de 250 y éll queda ab 50 homes solsament. Empren distint camí; pero Cabrinety desprecia la forsa major y continua la activa persecució de Savalls. Dissolt sa partida y sol ab set personas del seu estat major segueix á la ventura, donat á entendre que vol guanyar la ratlla de Fransa; pero Cabrinety constant com la sombra al cos segueix al cabecilla. Llavors Saballs pega mirada á son entorn y la idea de que porta... encarga la mes escrupulosa vigilancia y á la nit al arribar á un poble, que no volém anomenar, li entregaba lo fiel servidó un paper que embolicaba una pedreta ahont ab llapis se hi havia escrit lo nom de lo poble que callem. Saballs fa despullar á la gent que l'acompanya y trova 'l traïdor. Als pochos dias se digué que Savalls habia manat afussellar á un dels seus gefes d' estat major. Era l' home que ha bia tirat la pedreta sobre 'l camí.

L' amor que Cabrinety tenia al soldat feya que d' ell logrés en mitj de la insubordinació que tot ho mina, sacrificis de grau valor com

marxas dobles y continuadas, á voltas sens poder menjar sisquera y sempre sostenint en ell l' ardor y l' entusiasme. Aqueixa mateixa confiança en lo soldat per un cantó y la indisciplina per altre, pot ser foren part no poca eo la desgracia que li va portar la mort.

Ab lo noble intent de salvar á unas companyias de América que contaba pressoneras: y enganyat per una falsa confidencia, Cabrinety avansa sobre Alpenys. Nótis que tres vegadas ne habia tret durant la campanya á Saballs. Se diu si aquet vá dir: A la quarta vull veure si jo l' entrech á n' ell.

¡Tots sabem lo desgraciat fi d' aquella jornada, última plana de la historia del valent brigadier.

Pero á Cabrinety no l' ne va treurer. Cabrinety no fugí. Los valents com ell no imitan l' exemple del famos Savalls que sols dona la cara á distancia suficient que no hialcansin lo foc dels remigtons y que gira grupa davant dels atachs á la bayoneta. Los valents com Cabrinety quan no quedan vensedors cauhen sens recular un sol pas victimas immaculadas de la més santa de las causas. ¡La causa de la llibertat!

Lo dia 9 de juliol será sempre per tot cor amant de la llibertat, per tot republicá democrata federal, un dia que guardará un trist recort: pero al mateix temps será una fetxa gloriosa perque recordará que al crit de agonia de la valent victima dels Alpenys, respongué lo grandios exemple de tot un poble que acut en armas á defensar la llibertat en perill, lo dret escarnit, la constitució de la més gran de las formas de govern. *La república democrática federal.*

¡Poble á las armas! Y si may ta fè desmaya sigui cordial de ton esperit la sombra de CABRINETY.

BATALLARAS

Al recort de 'n Cabrinety dediquém lo present número.

Ell, lo infatigable adalit de nostra causa, lo llamp de la victoria, l' huracá impetuós que desfeya las partidas carlistas, sembrant lo foc y l' extermini entre sas filias: ell, l' idol del soldat perque ab lo soldat compartia la rudesia y la fatiga de las jornadas: ell que marxava á péu y en la batalla 's posava al davant de tots: ell qu' era lo mes pur mirall de l' honor y de la lealtat: ell que jamay girá l' espatlla davant dels perills mes espantables: ell, voluntat de ferro, bras de bronze, cor de gegant, exemple de amor á la familia y mirall d' amor á la patria y á la llibertat, devia morir á mans de sos enemichs eterns, devia sentir al caure los alarits d' alegria que davan al veureli llensar l' última gota de sa generosa sanch, y presentir lo descalbro de la columna, de la qual era ell l' impuls mes formidable!

Pero ah! Aquellas gotas de sanch que regaren los carrers d' Alpenys deixaren escrit son testament.

¡Liberals! Aquest testament que nosaltres llegim y que llegiréu vosaltres, no mes diu que una paraula, una no més!

—¡VENJANS!... ¡Voléu eternisar la gloria del héroe de nostras montanyas!

Escoltém la veu de son esperit que alenta diutre de nostre cor... ¡Avant! nos diu y avant devém anar, fins que estiguém satisfets.— *Cada gota de la seva sanch val un bassal de la de nostras enemichs.*

En l' Assamblea s' ha creat un grupo anomenat de *independents*..

Lo secret de la seva política consisteix en ajudar á qui 'ls pagui millor.

Entre la dreta y l' esquerra, ab un péu á cada banda, farán caure la situació pel cantó que mes los convinga.

Aquest grupo se 'ns figura 'l pés de una balansa dels que venen turró.

Aumentéu la cantitat de turrons y 'l platet caura.

Lo poble obrer de Barcelona doná 'l difuns una mostra elocuentíssima de la seva honradés y del bon sentit que l' anima.

Alguns malvats tractavan de induhirlo pel camí del crim, á fi de ferlo caure en lo fanch de la vergonya y durlo despres als brassos de la reacció.

Pero 'l poble obrer deixant abandonats als miserables autors d' aquestas cábalas, reixasant ab energia las ideas criminals que 's vertiren, y negantse á fer una manifestació, al terme de la qual no podia trobarhi altra cosa que oprobi y vergonya, demostrá qu' es honrat y digne no sols de la República, sino també de todas las reformas socials...

Aprénguin á estimarlo los que fins ara l' havian explotat, y tindrem concordia y armonia dintre de la República federal.

Nosaltres hem conegut familias desgraciadas per haver tingut un fill que haventse separat del camí de l' honradés y del treball s' ha entregat al crim y á la vida perduda.

Agaféu á un germá d' aquest miserable, y preguntéu:—«Es ton germá l' autor del robo de tal puesto, l' autor del assassinat de tal altre?»—

De segur que no 'ns contestará: baixará la cara plena de vergonya y en son interior tal vegada malehirá l' hora en que nasqué germá tant indigne.

Es aquest un sentiment de la naturalesa que no 's pot contenir. ¡No es veritat?

Donchs á pesar de tot ¡no héu sentir parlar aquestos dias en nom dels germans de Alcoy?... ¡Que tal han de ser los que aixís parlan, los que aixís renegan de l' honradés y de la virtut?—

Los milicianos d' aquesta ciutat al abandonar treball, familia, comoditats, interessos y tot lo que aquí posseheixen pera sortir á la montanya contra la carlinada han obrat com verdaders republicans y merecut bè de la patria.

Are falta no més que 'ls secundin fent lo mateix tots los pobles liberals de Catalunya, y que 'l govern envihi á n' aquí las armas que á Murcia y Andalucía serveixen no mes que per porturbar, y que contra 'ls carlins poden y deueh aplicarse.

Energia y activitat.

¡Qué es lo que vá produhir la Revolució de setembre?...

Los excessos del partit moderat y las culpables liviandats de la neta de San Fernando.

Es á dir la mala conducta dels monárquichs féu caure la monarquia.

¡Qué es lo que pot produhir una reacció que mati la república?...

Los excessos del partit republicá y las culpables debilitats del govern y de l' Assamblea. Es á dir nostra mala conducta.

La lley política es la mateixa perque es inmutable per mes que sigan diferents los instruments de aquesta lley.

La semana passada 's constituí á Madrit un comité de salut pública, davant per davant del govern.

Ja 'u véu lo país que hi ha molts malalts.

Pero que hi farem! A homes com en Peco, en Posas y altres que 'l componian los hi convé verdaderament curarse dels seus antecedens reaccionaris....

Y no 's cregan que bastin per aixó fortas dóssis de intransigencia. En lo concepte públich aquestas encara agravan la malaltia.

CABRINETY.

JULIO

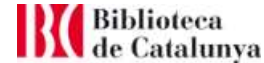
AND

ALPENS

I. P. D!

DALPENS

Sota llicència © Biblioteca de Catalunya. Barcelona www.bnc.cat

Publicació i repositori

i

